

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 3 kor. — Hl. Félévre . . . 9 kor. — Hl.
 Negyedévre. 2 kor. — Hl. Negyedévre. 4 kor. 50 fl.

Felolvas szerkesztő és lapnyelvényes:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Kinek kell engednie?

La sanként világosodni kezd a helyzet a kiegyezési tárgyalások dolgában.

Pedig azt a szemrehányást csakugyan nem lehet tenni az intéző köröknek, hogy nem követtek el mindent a helyzet homályossá tételére. Akkor titokzatossággal jártak el a kiegyezési tárgyalásokban, hogy az ellenőrzés munkáját ugyancsak megnehezítették. A tárgyaló szakminisztereknek és államhivataloknak előre tiltották meg, hogy egyetlen szót is eláruljanak a függő kérdésekből.

Mi jögon tartják olyan nagy titokban a kiegyezési tárgyalásokat, azt nem tudjuk.

Joguk nincs a titokzatosságra. Mert amikor a mi jogainkra alkuszunk, amidőn a mi érdekeinket és existenciális feltételeinket vizsgálják vásárra, ahol azok bizonyára el fognak kótya-vetyéltetni, akkor csak van joga tudni az országnak, hogy miről is van szó?

Csak bele szólhat a magyar közvélemény abba, amit kormányfőrfiaink tenni akarnak?! De másképpen határoztak.

Az országgyűlés most nincs együtt. Indiszkrét országgyűlési képviselők nem zaklatják kellemtelen kérdésekkel a minisztereket. Nem interpellálhatnak, nem dörömbölhetnek, nem obstruálhatnak, ha hivatalosan bunkózzák le érdekeinket.

Külön kivárták azt az időt, amíg az országgyűlést haza küldhetik. Ilyenkor szabad a vásár. Szélesend van az ország politikájában — úgy gondolják — és legjobb ilyenkor elintézni a dolgokat.

Miért?

Mert az országot egyszerűen a befejezett tények elé lehet állítani. Meg lehet egyezni minden zavar nélkül. Majd ősszel, ha összegyűlnek a képviselők és megtudják a tárgyalás eredményeit, kénytelenek konstatálni, hogy a befejezett tényeken már változtatni nem lehet.

Kiszolgáltatják legsúlyosabb, legéletbevágóbb érdekeinket Ausztriának és Körbernek.

De amilyen titokzatossággal csinálják a mi kormányfőrfiaink a kiegyezést, oly hangosan csinálják azt odaát Ausztriában.

Ott már nyilvánosságra jutott, hogy Széll Kálmánnak engednie kellett és engedett is, mi által a feszültség a két kormány között sokkal csekélyebb lett. Az első koncessziókat Széll Kálmán tette, mert az ő helyzete könnyebb sokkal, mint az osztrák miniszterelnöké.

Neki tudni illik nagy és biztos többsége van. De ha Széll Kálmán nem tesz koncessziókat és nem engedi, hogy Ausztria tovább is szipolyozza Magyarországot, akkor Körber fölött összecsapnak a hullámok és a szegény osztrák miniszterelnök kénytelen lesz hivataláról lemondani és világ csufjára távozni a miniszterelnöki székből.

Nekünk pedig azért kell lemondanunk minden jogról és min-

Apró történetek.

I.

Önfeláldozás.

— Hát annyira fáj ma, Daisy? — kérdi aggódva Warmlove.

Ott ült a feltsége ágyánál. Fogta a menyecske kezét és férfias tudatlanságában igyekezett szóval vigasztalni a kétségbeesett asszonykát.

— Oh, oh! felelt Warmlovené asszony.

— Hát igazán oly kínos, édesem? — kérdi még aggodalmasabban a férj.

— Bizony-bizony — felelt az asszony könnyes szemmel — És az még hagyján... De ha mindennap béken fürtem is volna el, ma kétszeresen fáj... Igazán csunya az a csuától, hogy éppen ma támadt meg, éppen ma ér ez a csunya roham...

— Hiszen baj, baj édesem — dadogja a férj... De igazán nem látom át, miért

fájna ma jobban, mint máskor... Jó, jó, csak ne izgasd fel magad...

— Milyen bamba beszéd!... — riad fel az asszony. — Hát nem tudod, hogy ma husvét vasárnapja van?! —

— Na igaz, de...

— Éppen ma akartam Rivaltonné asszony... templomba menni... az új ruhámban és kalapomban...

— Majd viseled máskor...

— De máskor nincs husvét vasárnapja. És Rivaltonné asszony majd azt hiszi, hogy azért maradtam otthon, mert nincs új ruhám, nincs új kalapom...

— Na, na, Daisy, nem kell ilyenekre gondolnod...

— De igen, éppen ilyenre... Éppen ez hasogatja a szívemet...

— Tudod mit, édes — szól a férj fűnépélyesen — ha már mindenképpen akarod, hogy a szomszéd asszony lássa az új kalapot és a ruhát, — hát majd felveszem én!...

II.

A hős.

— Igazán, nem értem, kiált fel Whittler, hogy némely ember hogyan vetheti alá magát annyira a feleségének!... Én bizony semmiképpen sem teszem.

— Azt állítja, kérdi kétkedőleg Bilter, hogy nem törődik a feleségének akaratával?

— Annyi bizonyos, hogy rajtam a házasság nem változtatott... Ha hivatal után nem akarok hazamenni, hát nem megyek... Ha kedvem szottyan egy kis kártyakomániára, egyszerűen meghívom a fiukat. Szívatozom, ha jól esik, abban a szobában ülök, a mely legjobban tetszik... Szóval nekem nem mondhatja senki, hogy a házasság megváltoztatott volna.

— És ha ilyeneket tesz, mit szói hozzá a felesége?

— Oh, az asszony olyankor rendszeren fűrdőhelyen van!

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arczporát (pouder) mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcz-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekeedik bármilyen arcz- vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat-szappannal együtt használva az arczért üdév, széppé teszi s megóvja s megőrzéséről. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-zsínben) mintadozoz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Felpuder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — Velutin Pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 koronás.

den érdekről, mert a kormánynak nagy és biztos többsége van. — Körbernek pedig nincs nagy és biztos többsége. Nekünk szegényekké kell lennünk a jövőben is csak azért, hogy Körber maradjon hivatalában.

Igy világosodik föl a helyzet a kiegyezési tárgyalásokban.

A nemzetközi diákkongresszus Debreczenben.

Nagy arányokban folynak a készülődések egy Budapesten, mint Debreczenben a világ művelt ifjúságának fogadására. Alig pár hónap választja el ugyanis a magyar diákijusagot a vendéglátás nehéz kötelességétől s nagyon is érthető, ha a hátra lévő időt a leglázasabb tevékenységgel használják fel.

A budapesti szeptemberi nemzetközi kongresszusra már eddig bejelentette képviselőt Európa minden nemzete, ugyancsak Amerika, Afrika, és Ázsia is.

Jeleztük már, hogy a központi rendezőség felvette programjába a kongresszusnak Debreczenbe leendő lehozatalát is. Október 1-én reggel külön vonaton érkeznek hozzánk az érdekes vendégek, kiknek im pozás fogadására a Corda Fratres debreczeni konzulátusa a központi rendezőséggel egyetértőleg szakadatlanul készül.

A központból bejelentették a debreczeni konzulátusnál dr. Kruchina Béla kiküldetését, ki a napokban a debreczeni notabilitásoknál leendő tisztelgésnél a budapesti rendezőséget fogja képviselni, — a debreczeni konzulátus azonban már be is nyújtotta kérvényét a városi tanácshoz, melyben Debreczen város erkölcsi és anyagi támogatását kéri.

A kérvény, melynek önérzetes, komoly hangja maga is jellemzi a kérelem jogoságát, — egész terjedelmében a következő:

Tekintetes városi Tanács!

A Rómában 1898. évben proklamált Corda Fratres nemzetközi diákszövetség a folyó 1902 évi szeptember hó 24-ik és következő napjain Szell Kálmán miniszterelnök — és Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter urak védnöksége alatt, a párizsi 1900. évi II-ik nemzetközi diákkongresszus határozata alapján, — Budapesten tartja meg III-ik kongresszusát.

A Corda Fratres nemzetközi diákszövetség a nemzetközi társadalmi érintkezés leghatalmasabb tényezője. Tagjai az 5 világrész tudományos főiskoláinak, egyetemének hallgatói, kötelekebe tartoznak a pályáját már vezett művelt ifjúság tekintélyes száma, több, mint negyven tudomány egyetem tanácskara s a nagy kulturnemzeteknek a közélet terén szereplő legtekintélyesebb férfiai.

A magyar nemzet iránti becsülésnek, a magyar művelt ifjúságnak a külföldön tanúsított komoly, tisztelgetet kivívó magatartásának tulajdonítható az a szép dicsőség, hogy Párisban a Corda Fratres II-ik nemzetközi kongresszusán, hol a világ minden művelt nemzete képviselve volt, a Corda Fratres elnökevé magyar embert választottak meg s a szeretők csodálatosan lelkes megnyilatkozásával a mi hazánk fővárosát Budapestet jelölték ki a legközelebbi kongresszus helyéül.

A miért egyesületek, városok, és maga az állam száz és száz ezreket áldoz, hogy a magyar faj kulturképességét, hala-

dását, szép és mindazon nemes tulajdonait, melyek méltóvá teszik őt a független kultur-államok közötti helyfoglalásra, — a művelt világok bemutatása, — ezt a célt közelíti meg hatalmas lépéssel az a vendéglátás, melyben rövid néhány hét múlva az egész világ művelt ifjúságának színe-javát részeseitünk kell.

A kongresszus központi rendezőségéhez általánosságban bejelentette képviselőt Európa minden nemzete, a többi világrészek közül elsősorban Amerika, úgy Afrika és Ázsia is.

A rendezőség, mely a magyar kultusz-minisztériumnak egyik e célra berendezett osztályával karöltve működik, fölvette programjába a kongresszusnak Debreczenbe lehozatalát.

Azon célt ugyanis, hogy a világ művelt ifjúsága a tiszta magyar fajt lássa a kultúra magaslatán, szebben meg nem valósíthatja a rendezőség, mintha a kongresszust Debreczenbe a romlatlan magyar erkölcsök, a tiszta puritanizmus, a valódi libelárnizmus és komoly tudomány ez ősi szikla várába hozza le vendégeikül.

Tudjuk, hogy a nemes város jelentékenyen van megterhelve állandóan a vendéglátással járó költségekkel.

Mégis bizalommal fordulunk a Tekintetes Tanácshoz és Debreczen város egész közönségéhez.

Bizunk abban, hogy sem a tekintetes Tanács, sem Debreczen városközönsége nem zárkózik, eldesőt lelkéhez engedi azt az ideális, de minden ízében komoly meggyőződést, mely teljes mérvben uralja a magyar kormány felfogását is, hogy a művelt ifjúság e nemzetközi kongresszusát minél fényesebbé, minél sikerültebbé tenni *kiválóan fontos magyar nemzet-politikai kérdés is.*

Bizunk abban, hogy a Tekintetes Tanács és Debreczen város egész közönsége teljes jóindulattal kísérve, egy a központi rendezőség, mint az azzal szerves és szakadatlan összeköttetésben álló debreczeni konzulátus hazafias, odaadó és elsősorban Debreczen város tisztos hírnevét, dicsőségét szem előtt tartó munkásságát, minden rendelkezésére álló erkölcsi erővel nehéz munkánkban támogatni fog.

Bizunk abban, hogy akkor, a mikor az öt világrész népeinek az az eleme látogat el hozzánk, kiknek fogékony lelke, képzett elméje néhány nap hatását viszi majd tőlünk messze hazájába, — hirdetés világszerte a magyar nevet, egy a Tekintetes Tanács, mint Debreczen város egész közönsége hazafias büszkeségét fogja helyezni abba, hogy a rólunk közvetlen tapasztalat utján alkotott fogalom fényesen oszlassa el a téves nézetek, avagy teljes ismeretlenség nehéz ködét, melylyel az idegenben ellenségeink oly nagy szeretettel és sikerrel igyekeznek beburkolva tartani bennünket.

Bizunk abban, hogy a Tekintetes Tanács s Debreczen város egész közönsége természetesen fogja találni azt, hogy azokat, kik szeretettel s a tudásvágyával jönnek hozzánk, nem akadályozva a mérföldek ezreitől, úgy fogadjuk, hogy magukat itthon s fáradságukat megjutalmazva érezzék s hisszük, hogy e cél elérhetéséért a vendégszeretetéről egyébként is híres ősi magyar város Debreczen, készségesen hozza meg a maga anyagi áldozatát.

Ez erős bizalommal kezdük meg kidolgozását a kiváló vendégekhez méltó vendéglátás módozatainak s ez erős bizalommal lépünk most a Tekintetes Tanács elé következő tiszteletteljes kérelmünkkel:

1.) Méltóztassék a Corda Fratres nemzetközi diákszövetség kongresszusának debreczeni időzése céljaira 2000 azaz kétfő ezer korona pénzesélyt Debreczen városa részéről megszavazni s azt a Corda Fratres debreczeni konzulátusa részére kiutalni.

2.) Méltóztassék engedélyezni, hogy Debreczen város könyvnyomdájában a szükséges francia és magyar szövegű plakát és program nyomtatványok elkészítése díjtalanul eszközöltessék.

Mély tisztelettel:

A Corda Fratres N. D. Sz. debreczeni konzulátusának képviselőjében, *Boross Lajos, Fráter Ernő.*

A honvédelmi miniszter a magyar nyelvért.

A mi büne a honvédelmi miniszternek volt: azért bünbocsánatot nyert ma. A honvédkerületi parancsnoksághoz intézett bizalmas jellegű rendeletet.

A rendelet, a bevezető rész után ekként szól:

A szolgálati szabályzat III. rész 1 §-a módosításra szorul. Az idézett rész 6. pontjában a szolgálati nyelvre a következőket mondja:

„A honvédség szolgálati nyelvének ismerete a tiszt és a hadapród számára szükséges, a legénységi állomány többi egyénei számára fontos; az utóbbiaknak igyekezniük kell, hogy azt legalább annyira elsajátítsák, amennyire szolgálatukra szükséges; ekként módosítandó.“

A magyar királyi honvédségben, a horvátországi kivétellel, egy a szolgálati, miut az oktatási nyelv kizárólag magyar.

Rendkívül érdekes rész a rendelet indokolása, illetve a rendelethez csatolt utasítás:

1. A bevonuló ujonczok közül azoknak, akik magyarul értenek és beszélnek, valamint az összes altiszteknek és (öreg) honvédeknek **szigorúan megtiltandó, hogy a magyaron kívül más nyelven beszéljenek**; kivéve azon esetet, ha a magyarul mondott oktatás céljából a megérthetőség végett az illető anyanyelvén csak ismételnie kell.

Mert tessék megfigyelni, hogy még a kik magyarul tudnak is, mert kisebbségben vannak, idegen nyelven beszélnek és így megtörténik aztán, hogy az ujonczok a bevonulás után is újra csak kizárólag az anyanyelvükön beszélnek; nekik tehát fel nem tűnik, hogy a csapatnál a szolgálati nyelv követeltetnék meg, vagy, hogy az szükséges lenne.

De, ha mindjárt a bevonulás után figyelmeztetjük őket, hogy a szolgálati nyelv tudása nemcsak kötelező, hanem mindenkinek hasznos is, akkor ők is észretérnek, belátják a szükségességét és legnagyobb része igyekezettel fog neki esni a magyar nyelv elsajátításának; a vezényszavakra jobban fognak ügyelni, mert hamar rájönnek, hogy azokkal is bővítik ismereteiket, szóval minden előforduló magyar szó iránt inkább érdeklődnek.

Meg kell tehát tiltani azt, hogy az oktatók közvetlenül az anyanyelvükön érintkezzenek a nem magyar ajku ujonczokkal; hanem először okvetetlenül magyarul magyarázandó meg minden, a mondottat ismételtessék azután olyanokkal, kik magyarul tudnak, azután pedig azok-

kal, — az ujonczok anyanyelvén, — a kik magyarul értenek.

2. Ha-onló eljárás alkalmazandó a szolgálatonkívüli érintkezésnél is és itt is szigorúan ellenőrzendő a szolgálati nyelv használata.

Ezen tilalomba bevonandó mindenki, a ki egyáltalán az ujonczczal érintkezhetik, egész a markotányosig.

3. Az ugynevezett szakiskolában az írás és olvasással egyetemben a szolgálati nyelv tanítását is elő kell venni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Lopás az országos vásáron.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

Tavaly, az őszi nagyvásáron történt Debreczenben, hogy Berger Henrik szatmári és Goldblatt József kecskeméti kereskedők a vásár után Rosenberg Albert szállítóval elakarták szállíttatni portékáikat. Az árukért kiment a Széchenyi-utcára társzekérrel Vigh József, a Rosenberg szállító cég megbízottja, aki annak rendje és módja szerint átvette az árukkal telt és lezárt ládákat, hogy kiszállítja a vasuti állomáshoz. A két kereskedő nyugodtan ment egyéb dolgát végezni.

Vigh József azonban nagyot gondolt. A szállítmányban levő ládák közül kettőt feltört s egyikből kilencz darab értékes női felsőt, a másikkól hat ernyőt ellopott. Az előbbi lopást Berger, az utóbbit Goldblatt kárára követte el Vigh, aki ezután lezárta a ládákat s nyugodtan hazament. Az édesanyja, Vigh Juliánna pedig fünek-fának eladta a lopott nelmiket s mindenütt más-más hazugságot eszelt ki arra nézve, hogy honnan szerezte a felsőket és napernyőket. A dolog azonban később kiderült; a rendőrség házkutatást tartott Vigh József lakásán, ahol a lopott dolgokból már nem találtak semmit, de helyettük lettek két értékes pokrócot s két női felöltőt. E lopott dolgoknak tulajdonosai ismeretlenek s a törvényszék vissza küldte azokat a rendőrséghez, hogy kutassa ki a tulajdonosokat.

A debreczeni törvényszék tegnap vonta felelőségre Vigh Józsefet lopás, édes anyját pedig orgazdaság büntette miatt. A tárgyaláson megjelentek azok, a kiknek Vighék eladták ugyan a lopott dolgokat, de a kik-től a rendőrség később mindent elkobzott. Ott volt, a két megkárosított kereskedő is, kik kártérítést nem kértek a törvényszéktől, mert ők már beperelték a Rosenberg céget, mely teljesen felelős alkalmazottja megbízhatlanságáért is.

A törvényszék Vigh Józsefet egy rendbeli lopás büntetében mondta ki bűnösnek s ezért őt *egy évi börtönre*, Vigh Juliánát orgazdaság vétsége miatt *négy havi börtönre ítélte*. Dr. Bálint alügyész megfellebbezte a Vigh Józsefnek kiszabott büntetését, mert csak egy lopásban mondja ki bűnösnek a elítéltet. A vádlottak is fellebbeztek, a büntetés enyhítéséért. Az ügy ily képen a kir. ítélőtábla elé kerül.

Az annak idején ellopott felsőruhákat a törvényszék visszaadta azoknak, a kik lépre ültek Vighéknek és jóhiszeműleg megvették tőlük a lopott holmikat. A megkárosított kereskedők pedig folytatják perüket tovább.

§ Táblabírák nyári szabadsága.

A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke, Bernáth Elemér már július 7-én megkezdte nyolcz heti szabadságát. Távollétében bessenyei Széll Farkas tanácselnök helyettesíti. A szüneti tanács tagjai közül: Kölcsey Sándor itthon maradt, teljes szünet alatt; Debreczenben maradnak július 20-ig Horváth Bálint, augusztus 2-ig Mérey Ottó, Potorán István és Jeney György táblabírák; július 20-tól az egész vakáció alatt Naszády Iván; augusztus 3-tól 30-ig, tehát a szünet végéig Debreczenben lesznek Rottler Béla és Szalay József, augusztus 3-tól 16-ig Szacsavay Elemér, augusztus 17-től 30-ig dr. Kiss Endre. A többi táblabírák ez idő alatt nyári szabadságon vannak. Szeptember első napján azonban már együtt lesz újra a hatalmas testület, a táblabíráknak teljes kara.

§ Lopás gróf Zichy Gézánál.

Gróf Zichy Gézának, az országos nevű dal-költőnek és poétának tetétleni uradalmában szolgált Gerda Sándor, akit azzal vádoltak, hogy az uradalom tulajdonát képező raktárból egy zsák tengerit ellopott. A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson azonban nem lehetett bizonyítani a lopást, miért is dr. Bálint kir. alügyész Gerdával szemben eljette a vádat.

§ Apró betörők.

Bene Sandor és Veres Imre téglási gyermekek tavaly nyáron betörték egy, a határon levő tanyába, s onnan kisebb értékű ingóságokat elkezelték. A tíz éves betörők felett tegnap ítélkezett a debreczeni törvényszék, mely a vádlottakat 8—8 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

SZÍNHÁZ.

Az első előadás. Két hónap mulva megjönnek a színészek s a debreczeni új színházpár napra rá megkezdik működését. Az első előadás Somló Sándor *Szombatosok* című színműve lesz, amely annak idején sikert aratott a Nemzeti színházban.

Műkedvelő előadás. Műkedvelő iparos ifjakból alakult társaság pár hét mulva *Viola, az alföldi haramia* című színművet adja elő a Margit fürdő dísztermében. Az előadást Menyhárt Lajos rendezi, a ki egyuttal a darab legnehezebb szerepét: Peti cigányt is játszani fogja.

A Vígsház Debreczenben. Hirt adtunk már arról, hogy a budapesti Vígsház művészei még két estén vendégszerepelni fognak Debreczenben. Ez iránt már meg is keresték a városi tanácsot, hogy a színház átengedésére nézve az engedélyt megkapják. A városi tanács tegnap délelőtti ülésében tárgyalta a kérelmet s hozott határozatával engedélyt adott a Vígsház művészeinek arra, hogy 19-én és 20-án előadásokat rendezhessenek a debreczeni színházban. A Vígsház művészei ez alkalommal a *Niobe* és a *Dada* című bohózatokat adják elő.

Színészek köruton. Az aradi színházpár elsőrendű tagjai közül többen vidéki körutra indultak s szünetük tartama alatt több helyen tartanak előadásokat. Valószínű, hogy az aradi színházpár tagjai Debreczenbe is ellátogatnak s ha ugyan ez nehézségekbe nem ütközik, nálunk is tartanak előadást.

UJDONSÁGOK.

A vasuti új állomásépület megnyitása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

A magyar államvasutak új debreczeni pályaházát tegnap adták át a forgalomnak. Boczán Elemér állomásfőnök délelőtt 10 órakor megnyitották nyilvánította az új állomást és engedélyt adott arra nézve, hogy a közönség megtekinthesse az új állomás helyiségeit.

Odakünn, a pályaház előtti hatalmas asfalt-téren ott tolongott, várakozott a közönség ezre s mikor az engedély hírére meghallotta, csakugy zudult be a kitárt ajtókon, mindenkinek ajkán a meglepetés s a csodálkozás hangja fakadt, a mikor a hatalmas kupolacsarnokban széttekintet. Impozáns ez a helyiség! A falfestések művészi kezek munkái, a berendezés elsőrangú és modern. Itt vannak a jegypénztárak, a tőzsde, a podgyászfelvételi iroda s mindenütt finom porcelánbetűs feliratok tájékoztatják a közönséget, mely másképp bizony el-eltevedne ebben a nagy labirintusban.

A kupolacsarnoktól jobbra és balra hosszú folyosók, ezekből pedig a váró-és éttermek nyílnak. Az elsőosztályú váróterem butorzata vörös plüssel, a másodosztályú drága bőrrel van bevonva, a tágas III-ad osztályú váróteremben pedig aránylag kényelmes, csinos és szép fapadok vannak. Mindegyik várakozó teremben hatalmas, barna cserépkályhák. Az épület nyugoti szárnyán van az étterem, előtte az egész állomási épület előtt végighuzódó parkettirozott, üveggel fedett impozáns folyosó. Az étterem berendezése csinos, a kiszolgálást frakkos pinczerek teljesítik fővárosiasan, de udvariasan; konyáját, az Ottó Sándorét mindenki előnyösen ismeri. Kitűnő vendéglős, a ki az új állomás új éttermére nagyon sokat költött s izléssel rendezte be.

A tegnapi megnyitáson diszes és nagy közönség volt jelen. Ott láttuk Tolnay Kornél üzletvezetőt is, ki az osztályfőnökökkel együtt végigsétálta az összes helyiségeket és konstataulta, hogy minden rendben van. Tizenegy óra husz perczkor indult el az új állomástól az első vonat, a büdsszentmihály-debreczeni szárnyvasut s félórával később robogott be a pesti gyorsvonat, melynek kiszálló utasai már az új állomáson keresztül jutottak a városba.

Az üzletvezetés és rendőrség összes intézkedései, melyekről lapunk részletesen emlékezett meg, tegnap már életbeléptek. A közönség kisebb-nagyobb csapatokban egész nap nézegette az új pályaházat, mely Debreczennek bizonyára első épülete. A restauratio előtti folyosó egész délután tele volt a debreczeni úri társaságokkal, melyek gyönyörködtek a modern helyiségekben.

Az állomás előtt, a Népkert helyén, körülkerített parkok vannak, melyeknek egyik hibájuk, hogy kevés bennük a pad. A debreczeni nagyközönségnek pedig ma már egyik legkedvesebb esti kirándulónhelye a Petőfi tér. Ajánlatos volna segíteni ezen a szükségén, éppen az összehatás kedvéért. Mert, hogy az új állomási épület nagyszerű harmóniáját, fényét mi sem rontja, azt mindenki fennek hangoztatja. — Üdvözljük a forgalom derék hivatalnokait is új lakásukban.

*** Próbaéneklés az új templomban.** A Kossuth-utcai templomban július 16-án, délután 4 órakor lesz a pályázók próbaéneklése és próbaorgonázása. Az előkészítés erre az alkalomra külön meghívókat bocsátott ki és küldött szét.

*** A bizottsági tagok létszámának felemelése.** Kovács József ügyvéd tette ezt a már nagyon is szükséges indítványt, hogy a törvény utasítása szerint a város lakosságának megfelelő arányban emeljék fel a törvényhatósági bizottsági tagok számát. A városi közgyűlés Kovács József indítványát egyhangulag magáévá tette s a határozatot megerősítés végett a belügy-miniszterhez küldték fel. A miniszter nemrégén pótás végett küldte le az iratokat s szombaton leérkezett végleges döntése. A miniszter a város közönségének óhajához képest helyben hagyja a közgyűlésnek a bizottsági tagok létszámának felemelésére vonatkozó határozatát. A tanács — a közgyűlés elutasításához képest — most kidolgozza erre vonatkozó javaslatát s a bizottsági tagok választását október vagy novemberben ejtíki meg. A tisztújítást már a felemelt törvényhatósági bizottság intézi.

*** Felelőbizetéseket a választói névjegyzék ellen.** A központi választmány Simoffy Imre kir. tan. polgármester elnöklése alatt tegnap délután ülést tartott a városháza nagytanács-teremben. A bizottsági ülésen az 1903. évi ideiglenes választói névjegyzék egyes adatai ellen beadott felelőbizetéseket tárgyalás, illetve elbírálás alá. Az eredményt a közönség annak idején a közszemlén ismerheti meg, mert a névjegyzéket még e hó 20-tól 30-ig közszemlélésre teszik ki. Erre a körülményre különben külön felhívással fogja figyelmeztetni a központi választmány a választókat.

*** A vásári és piacon szabályrendelet.** A városi tanács tudvalevőleg szabályrendeletet készített a nyílt piacok és vásárok tartására vonatkozólag. E szabályrendeletet a legközelebbi muli közgyűlésnek kellett volna tárgyalnia, azonban az ipartestület elnökének felszólalására a ki sérelmesnek látta azt az iparosok érdekeire, levették a napirendről. Az ipartestületben tegnap értekezlet volt e szabályrendelet ügyében. Az értekezleten ott voltak: Tóth Kálmán elnök, Tóth Kálmán jegyző és Kormos Gyula az ipartestület. Aczél Géza és dr. Boldizsár Kálmán a város, Jámbor Imre és Varkoly József a debreczeni iparosság részéről. Az ér-

tekezleten pontról-pontra tárgyalás alá vették a szabályrendelet nyomtatott tervezetét s az iparosok érdekeinek javítását célzó pótlásokkal és javításokkal ellátva, átterjesztik azt a városi tanácshoz. Az ilyen módon módosított szabályrendeletet a legközelebbi rendes, esetleg már a rendkívüli városi közgyűlés tárgyalni fogja.

*** Mitrovics Gyula szabadságon.** Mitrovics Gyula református lelkész megkezdte hat hétre terjedő nyári szabadságát. Távollétében káplánja, Kiss Tamás esküdt-felügyelő helyettesíti őt teendőiben.

*** Árverés a kollégiumban.** Nem jutott eszébe a kollégium, bár az egyházkerületi gyűléseken unós-untalan hangoztatják, hogy szegény a főiskola. Mégis meg fog perdálni a dob a vén alma mater bús udvarán csütörtökön délután. E hó 17-én, délután három órakor nyilvános árverésen eladásra kerülnek azok az ócska vasneműk és ablakrészek, melyeket kidobtak most az általános tatarozások alkalmával. A belső épület ugyanis egészen megújult, a régi ablakok helyett újak díszelnek mindenütt, a bennlakás szobáinak butorzatát is nagyrészt újakkal pótolták ki. Így eshetett meg az, hogy csütörtökön árverés legyen a főiskolában.

*** A debreczeni házbéradó.** Az általános házbéradó ismeretes ügyében még mindig folynak a bizottsági tárgyalások. A bizottság Juhász Ignác indítványára tegnap a barházakat és présházakat vizsgálta meg, melyeket szintén figyelembe akar venni a lakrészek összeírásánál. Hank pénzügyi tanácsos belement e tervbe s valószínűleg felhatalmazást fog kérni Lukács minisztertől arra nézve, hogy a bizottság által kivánt részletesebb összeírást foganatosíthatja-e? Az összeírásoknak tehát ez lesz az ultimátuma, a szűkebb körű városi bizottság pedig valószínűleg ma hozza meg döntését arra nézve, hogy mily módját kívánja az összeírásoknak. Lassan, lassan halad előre a házbéradó ügye. Vajha sohase is haladna tovább. A mi szavunk a város polgárságáé.

*** Tolvajijesztő bunda.** A Margit-fürdő telep éjjeli őrre tegnap este valószínűleg megakartá kimélni magát az éjjeli őrködés terhe alól s az ötlete támadt, hogy maga helyett majd a bundával ijesztesse rá az alkalmatlankodási szándékkal bírókra. Volt egy nagy juhászbundája, azt a kapu közelében egy rudra illesztette, hogy aki tolnakodni kívánna, azt higgye, hogy az éjjeli őr áll ott és megretíráljon. Az ötlet azonban nem hozta meg a kedvező eredményt, mert bizony megis csak bunda a bunda és nem éjjeli őr. Felfedezte ezt valaki és tolvajijesztő bundát emelte. A rendőrség azonban nyomára jött, hogy kinek tellett abban a mulatságban kedve és a bunda után aggódó éjjeli őrnek visszaszerezte az elvesztettnek hitt bundát. Az éjjeli őr ezek után majd óvatosabb lesz és majd maga is belebukik a bundába, ha tolvajt akar ijeszteni. Csak aztán valaki csupa mókából most meg az éjjeli őrrel együtt el ne csipje a bundát.

*** Eladó részvények,** melyek 8 százalékos jövedelmeznek, kaphatók: Rácz Béla bankirójában Debreczen, Csapó-utca 12. Pénzkölcsönökért értékpapírokra ingatlanokra, 500 forintot felüli nyugdíjasok, 800 forintot felüli katonatisztek, hivatalnokok részére gyorsan kieszközöl.

*** Tegnap holtak.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: Somogyi Margit ev. ref. 11 hónapos csecsemő, Tikász Istvánné ev. ref. 65 éves cseléd, Hajdu Ferenczné ev. ref. 31 éves napszámosnő, Varga Józsefné ev. ref. 51 éves napszámosnő, Jungreis István izr. 8 éves tanuló, Keresztessy Ilona róm. kath. 7 hónapos, Singer Szeréna izr. 14 hónapos, Ignáth Erzsébet ev. ref. 7 hónapos, Demé Lidia ev. ref. 15 éves cseléd, Daku Eszter ev. ref. 1 hónapos, Vajó József ev. ref. 60 éves hajdu, Kiss Imre ev. ref. egy hónapos, Biró Juliánna ev. ref. 9 hónapos, Miskolczi Mihály ev. ref. 10 éves, Kálló József róm. kath. 9 hónapos.

*** Némethy Lajos utóda.** Némethy Lajos örökére, a nagytemplomi lelkészre tudvalevőleg pályázatot hirdetett a református egyház. A jövő vasárnapi presbiteri ülés bizottságot küld ki, — mely Dávidházy János esperes vezetése alatt július 30-án dönt a beérkezett pályázatok sorsa felett. Megállapítja ugyanis a bizottság, hogy mely pályázók választhatók s kikre nem adhatják szavazatukat a hívek? A szavazatok száma valószínűleg 6—8000 lesz, mert még szívesen fogják befizetni adóhátrafelükukat.

*** Debreczeniek a fürdőn.** A korintyiczai fürdőigazgatóság értesítése szerint Debreczenből a következő vendégek időznek a fürdőben: Papp Tivadar honvéd-őrnagy, Varga Károly és neje, özv. Stenczinger Károlyné, Szikszay Lajos építész családjával és 3 cseléddel. A fürdőnek jelenleg 367 vendége van; Eckstein Ignác kereskedő Tátrefürdőn.

*** Dankó Pista társulata Debreczenben.** Dankó Pista, a hírneves népdalköltő betegesen fekszik s remény se igen van arra, hogy megmenthetik az életnek. Társulata azonban, a mely az ő kitűnő nótáit adja elő, folytatja körutját s tegnap Debreczenbe érkezett. Első előadásukat már az este nagy tetszés mellett tartották meg a Dréher-sör-csarnok udvarkertjében. — Dankó Pista társulata ma és holnap szintén rendez dalestetélyt a Dréher-sör-csarnok nyári kertjében, a melyet a közönség belépő-díj nélkül hallgathat meg.

*** Magyar föld Amerikában.** Az amerikai Kossuth-szobor talpazata alá a törvényhatóságok által eddig küldött földek különféle mennyiségben és különféleképpen csomagolva érkeztek Tóth András szobrászmester címére. Voltak áldozatkés vármegyék, melyek egész lisztcszák földet küldöttek, második ismét alig egy maroknyit. Zsákba, cigarettadobozka, meggyásba voltak elcsomagolva ezek a földküldemények, melyeknek most András mester tetszősen kedves felesége, ki aradi derék honleány finom szövegekből nemzetiszínű kis zacskókat varrt, ezen egyforma, a magyar szemnek oly kedvesen tetsző burkokba csomagolta és csomagolás után küldi András mester azokat a hazai földeket, melyeket megfelelő mennyiségben és csomagban küldöttek. A magyarföld nemzetiszínű zsákokban ekként vándorol ki Amerikába, hogy az örökön élő hazaszeregetnek szentelt, termőföldje legyen kint az idegenben is.

*** Tanuló felvetetik** Egry Ferencz főnökmesternél, Péterfia utca 42. szám.

* **A hírlapirodalom köréből.** Harsányi Sándor, a „Szabadság” szerkesztője tegnap megvált az állásától. Utóda *Szentmiklósi József*, a fenti lapnak eddigi segédszerkesztője lett.

* **Meglopott sertéskereskedő.** Baranyai János huszti terménykereskedőnek alig volt haszna abból az üzleti utjából, melyet Husztról tett Debreczenbe. Baranyai ugyanis pénteken elvégezte Huszton a dolgait, szombaton hajnalban vonatra ült és a feletti örömeiben, hogy sikerültek üzleti vállalkozásai, a vasuti kocsiában álomra hajította fejét. Aludt is jó sokáig s mikor felébredt, éppen valamelyik közbeeső állomáson állott a gőzvonat. Baranyai látta, a mint a szakaszból eszeveszetten eliramlik egy utas. Rosszat sejtve zsebéhez kapott, ahonnan tényleg eltűnt 410 korona összeggel telt tárczája. — Utána akart rohanni az ismeretlen tolvajnak, ez azonban akkorára már eltűnt a szeme elől. Baranyai most saját gyanuja alapján kérte fel a debreczeni rendőrség bünyői osztályát, hogy nyomozza ki a tolvajt.

* **Az új állomás megnyitása.** Czikben külön is megemlékeztünk az új debreczeni pályaudvarház megnyitásáról. — Tegnap a délután folyamán is, mint Lourdesben a hívők, valóságos bucsujárást rendeztek a debreczeniek az új vasuti állomáshoz. Este pedig óriási és intelligens publikum töltötte meg a pályaház hatalmas éttermét s ennek korridorját. A közönség nagyrésze megvárta a Szatmár felől érkező személyvonatot, igea sokan pedig még tovább is kúnn maradtak és bámulták Debreczen hatalmas állomási épületét.

* **Alföldy Károly táncziokola** jában a szünidei tanfolyam megkezdődött. Beiratásokat elfogad lakásán, Péterfia-utca 2. sz., saját ház.

* **Tisztújítás Szoboszlón.** Hajdu-Szoboszlón a városi tisztújítás július 30-án délelőtt tíz órakor lesz. Pályázati kérvények július 29-é délutánjáig Szoboszló város polgármesteréhez adandók be. A választást, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul, Rásó Gyula királyi tanácsos alispán fogja vezetni.

* **Igyunk szénsavval telített ebési ártézi forrásvizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital.** Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsavnélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

* **József főherceg és a viczi-mális.** Ez is egy epizódja József főherceg biharmegyei szemleutjának. Székelyhid közönsége szépen elbucszott a legnagyobb főhercegtől. A tűzoltó banda eljátszotta a Rákóczy-indulót, a nők lobogtatták kendőjüket, a férfiakok durrögtek s talán a harangok is szólottak, de ez már nem hallatszott ki a pályaudvarig. A vonatvezető unapályes hangon sipoltatta a gőzkazánt s dühöngni kezdtek a kerekek... a vonat elindult. József főherceg katonásan tisztelgett s az éjzenivalgás lassankint eihalt. Lengettek a szalonkocsi függőnyei s a főherceg beletemetkezett a napilapokba. A vonat időközben többször megállt, majd ismét elindult. Azt hitték kisebb állomásokra érkeztek, vagy valami feltételes megálló helyekhez. Jó háromnegyed óra múlva ismét megállt a vonat. Ezer torok éjzenése reszkettette meg a fő-

herceg ablakait, a tűzoltó zenekar belevágott a nagydobba s fújták kitartóan a Rákóczyt. A főherceg letette kezéből az uszágot és Brazia vezérkari ezredeshez fordult:

— Talán Debreczenben vagyunk?

— Még nem fenség! Felelt az ezredes, félrehúta a függőnyt s olvasta az állomás nevét:

— Székelyhid.

A főherceg kíváncsian kérdezte:

— Még egy Székelyhid?

— Nem fenség! Ez még a régi Székelyhid.

??

— *Tolattak fenség!*

* **Lopás a Nagyerdőn.** A Nagyerdőn rengeteg nép volt vasárnap délután, mely vigan sétált az árnyas fasorok között. Talán Nagy László, kereskedelmi alkalmazott volt az egyetlen ember, a ki megbánta, hogy kiment az erdőre. Nagy Lászlónak ugyanis a nagy tolongásban valaki leszakította aranylánczát és eltűnt azzal a tömegben. A rendőrség nyomozza a tettest.

* **Vasutasok bankettje.** A M. Á. V. debreczeni hivatalnokai kara tegnap este bankettet rendezett annak örömeire, hogy az új pályaház megnyílt s ők új, impozáns lakást nyertek. A vasutasok csapongó jókedvvel mulattak a késő hajnali órákig s számos tószót hangzott el a diszvacorán, melyen később nem vasutasok is részt vettek. A bankett a gyönyörűen berendezett étterem egyik különszobájában folyt le. Boczán állomásfőnök egymásután mutatta fel a gratulációkat, melyek az új állomás megnyitása alkalmából hozzá érkeztek. Ezek között dr. Bakonyi Samu ügyvéd, országgyűlési képviselő is; ki melegen kíván szerencsét az új lakóházhoz.

* **Regényolvasóink figyelme.** Olvasóink figyelmét felhívjuk új regényünkre, a melynek közlését már néhány nap múlva megkezdjük. A francziából fordított új regény olyan pompás mesével bír, hogy olvasóink érdeklődését nemcsak felébreszti, de folytatásról folytatásra fokozni fogja. Hasonló érdekesítő regény, amely bonyodalma, hatásos részleteivel az olvasó figyelmét, mint ez, annyira lekösse, régen nem jelent meg vidéki lap hasábjain. Az új regényre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Kinek van pénze?** 1000 koronával évente 500 korona kereshető. Bővebbet Rácz Béla kereskedelmi irodájában, Csapó utca 12. Pénzkölcsönöket betáblázásra, valamint 500 frton felüli nyugdíjasok részére gyorsan kieszközöl. Több kiadó földbirtokot keres, valamint eladó földeket is.

TÁVIRATOK.

Schlauch Lőrincz temetése.

— Távirati tudósítás. —

Nagyvárad, július 14.

Fényes egyházi pompával, óriási gyászoló közönség, a városi és megyei hatóságok és a helyőrség impozáns rész-

vételével kísérték ma utolsó útjára Nagyvárad biboros-püspökét.

A püspöki rezidencia környékét beláthatlan embertömeg lepte el. Az ország főpapjai közül megjelentek a temetésen: *Császka György* kalocsai érsek, *Meszlényi Gyula* szatmári püspök, *Majláth Gusztáv* erdélyi püspök, *Kohl Medárd* felszentelt püspök, *Várady Árpád* címzetes püspök, osztálytanácsos, *Szabó János* szamosújvári gör. kath. püspök, *Belopotoczky Kálmán* tábori püspök.

A koporsót reggel nyolcz órakor levitték a rezidencia kapuja alá, ahol először beszentelték. A koporsó körül parádéba öltözött városi és megyei hajduk kivont karddal állottak díszőrséget. A szertartást Kalocsa ősz érseke: *Császka György* végezte püspökök segédletével.

A temetésen a királyt gróf *Apponyi Lajos* udvarnagy képviselte, a ki mellett *Béothy László* főispán és *Winkler* nagy prépost-püspök foglaltak helyet.

Az ünnepi nagy rekviem délelőtt tíz órakor a székesegyházban folyt le, — a mely után a temetési menet a vasuti állomáshoz vonult. — A halottas kocsi, a biboros négy lova húzta. Fekete posztó sehol sem volt látható. Az egész kocsit még az ülését is biborsziáú posztó takarta. A lovakat négy biborba öltözött csatlós vezette. Az állomáson a biboros koporsóját külön vonat egyik kocsijába tették. A külön vonat, a mely ingyen vitt át minden résztvevőt a temesvári temetésre, délután három órakor indult el.

A különvonat este fél kilenczkor érkezett meg Temesvárra. A biboros koporsóját az első osztályú váróteremben tették ravatalra, amelyet délszaki növények vesznek körül.

Kedden délelőtt Németh püspök a beszentelést végzi s azután a koporsót az állomásról a székesegyházba viszik. Ott gyászmise lesz, amely után a Schlauch biboros holttestét a temesvári temetőben lévő mauzuleumba viszik.

A biboros temetésén Debreczenből a következők képviselték a róm. kath. egyházközséget s iskolaszéket: *Unger Gusztáv* kir. táblai bíró, *Várady Károly* főgymn. igazg., *Molnár E.* Theresiánumi prefektus, *Váczy J.* egyházi világi gondnok, *Nyáry Ignác* lelkész. *Dr. Derekassy István*, *Szedlák József* és *Nagy Sándor*. A küldöttség tagjai a temesvári temetésen is részt vesznek s a debreczeni róm. kath. hívek nevében díszes koszorút helyeztek a biboros ravatalára.

Pohárköszöntők Péterhofban.

Péterhof, július 13.

Az olasz király tiszteletére adott díszében Miklós csár a következő pohárköszöntőt mondotta:

Élénk, mely megelégedéssel üdvözljük fejségad ittlétét. Rendkívül jól esik

nekünk, hogy felséged azzal kezdte meg utazását, hogy hozzánk jött. Egész Oroszország új jelét látja ebben az igazi barátság kötelékeinek, amelyek bennünket egyesítenek és csatlakozik érzelmeinkhez. Ezek az érzelmek és kölcsönös szimpátiák, amelyek népeink között mindinkább megnyilatkoznak, előmozdítják viszonyunk fejlődését, amelynél jobbat kívánni sem lehet országaink érdekében. Szívvel köszönöm felségednek ezt a látogatását és poharamat fekölt személye dicsőségére és boldogságára, valamint Heléna királyné, az anyakirályné és az egész királyi család boldogságára emelem és Olaszország jólétére írtam.

A zenekar az olasz himnuszot játszotta. Viktor Emánuel király a következő pohárköszöntővel válaszolt:

Köszönöm felségednek a szíves fogadtatást s a szeretetreméltó szavakat, amelyek az imént hozzám és országomhoz intézett. Annak a személyes barátságának a kötelékei, a mely bennünket szerencsésen egyesít és az a jó viszony, a mely Oroszország és Olaszország között régóta fennáll, r ndkívül kellemessé teszi nem ezt a látogatást. Pétervárra népem helyeslése kísér, a mely e kötelékek szorosabbra fűzésében új zálogát látja a békének és a jólétnek. Ilyen érzelmekkel emelem poharamat felségedre, a korány dicsőségére és Oroszország jólétére, Feodorovna Mária császárné és Feodorovna Alexandra császárné, valamint az egész császári család boldogságára.

Peterhof, jul. 13. Miklós czár Prinetti olasz külügyminiszternek az Alexander Nyevszky-rendet adományozta, amelyet gr. Lamsdorff olasz külügyminiszternek mindjárt megérkezése után átadott.

Halálos szerencsétlenség.

Budapest, július 14. Zágrábból táviratozzák, hogy Milán József kanonok egy kirándulásról kocsin igyekezett haza. A vasúti órháznál, mikor a sínre átkartak haladni, a vonat elütötte és felfordította a kocsit. A kanonok ijedtében szívszélhűtésben meghalt.

Salisbury lemondása.

London, július 14. A Reuter-ügynökség jelenti: Salisbury lemondása nem okozott meglepetést, mert az utolsó hónapokban észrevették rajta, hogy a felesége elhunytán való fájdalmán nem tud uralkodni és hogy a sok évi kötelességteljesítés terhe nyomot hagyott rajta, noha egészségi állapota nem rossz. Minthogy Salisbury tulajdonképpen csak formailag tartotta meg a titkos pecsétőr méltóságát, nem várnak lényeges változást a minisztérium mostani összeállításában. — Balfournak, a kincstár első lordjának és az alsó

ház vezérének miniszterelnökké való kinevezésével csak visszatértek arra az utolsó években követett szokásra, hogy a kincstár első lordja egyúttal miniszterelnök, amitől csak Salisbury kinevezésekor tértek el.

Egy világhírű műemlék pusztulása.

Budapest, július 14. Velenczéből egy világhírű építészeti műemlék pusztulásáról adnak tudósítást. A Márk-templom melletti Campille ugyanis ma délelőtt tizenegy óra tájban rettenetes robajjal összeomlott s reá zuhant a mellette emelkedő Palazzo Reole-ra, rombadőltve annak is egy részét. A katasztrófa színhelye borzasztó pusztulás képét mutatja. A híres torony helyén mintegy 30 méter magas romhalmaz emelkedik s az egész Szent Márk-tér boritva van kődarabokkal.

Letartóztatott osztrák-magyar tiszt.

Lyon, július 13. A rendőrség letartóztatott egy osztrák-magyar hadsergebéli tisztet, a ki a lyoni erődök tervrajzát akarta megszerezni. Az elfogott kém kilétét s a letartóztatás körülményeit a rendőrség titkolja.

HIREK.

Éjjeli posta.

Asszonyok a fegyházban.

— Látogatás Nosztrán. —

Gyilkos nők között.

Rendkívüli érdekes látogatásról hozott hírt Guthi Imre hírlapíró, a ki Nosztrán az asszony-fegyenczekkel beszélgetett.

A kemenczébe dobott férj.

A kis munkateremnek legérdekesebb alakja Szamcsál Mihályné. Az urát, a ki nyomorék, magával is tehetetlen ember volt, megölte. a fejét levágta és bedobta az égő kemenczébe, hét éves fia ott játszadozott a kemence körül, tekintete véletlenül az égő fejre esett, a nagy hőségtől az apa szeme kinyílt és ez a látvány annyira megrémítette a gyermeket, hogy magából kikelve az utcára rohant és rémült arczczal kiabált:

— Ég az apám a kemenczében!

Szamcsálnét a következő órában letartóztatták, halálra ítélték és csak a király kegyelmezett meg neki. Már 17 év óta van fogva (három évet, a mit a vizsgálati fogóságban töltött, nem számítottak be a büntetésbe) és a jövő évben szabadul. Fia állandóan levelez vele, azóta megnősült és a legutolsó levelében biztatja a bűnös asszonyt, hogy szabadulása után jöjjön hozzá lakni, nála jó sora lesz öreg napjaiban.

Cserebogár Jóska gyilkosai.

A legszimpatikusabb fegyencznő Kohlmann Teréz, a ki Kohlman József volt posztói kékfestőnek a leánya. Csak tavaly ítélte el az egri törvényszék. A leány szüleivel és vőlegényével, egy péklegényvel együtt ol-

dot festék anyaggal telt gödörbe ölte a nálok lakó Cserebogár Jóska nevű népszerű házalót, hogy ennek megtakarított pénzét elrabolhassák. Kohlmann Teréz egyszerre került a fegyházba az anyjával, apját és vőlegényét pedig Illavára szállították.

Az öreg asszony együtt dolgozik leányával, aki imádja anyját és még a szétől is igyekszik őt megóvni. Megható az önfeláldozó gyöngédség, amelylyel betegeskedő anyját ápolgatja. Az asszony hálás ezért a ragaszkodó szeretetért és folyton azt hangoztatja, hogy nem érdemli meg, mert leánya anyagi tisztasága nő, ő birta rá az engedelmes gyermeket, hogy vegyen részt a gyilkosságban.

Maga Kohlmann Teréz tényleg a széldség és jóság mintaképének látszik, így, hogy viselkedésével megnyerte az apácák teljes rokonszenvét is. Az öreg asszonyt életfogytiglani fegyházra, a leányt pedig csak rövid tartamu szabadságvesztésre ítélték el. Büntetését már elszenvedte és a jövő héten szabadul.

Mikor megkérdeztem, hogy örül-e annak, hogy visszanyeri szabadságát, szomoruan felelte:

— Ha most magára hagyom anyámat, ez a beteg asszony elpusztul nélkülem, ha pedig itt maradnék, két árván maradt testvérkém tovább is nélkülözne a gondozást.

Majd könyezve tette hozzá:

— Tessék elhinni, legjobban szeretném, ha örökre megszabadulnék már szenvedéseimtől.

Az öreg asszony bosszusan vonogatta vállát:

— Ug an, Teréz, mit sopánkodol! A te helyedben én örömben még egy csárdást is eljárnék.

Mialatt ezt mondta, olyan tekintetvetett a leányára, mint aki irigylit tőle, hogy szabadul...

Jäger Mari.

Jäger Mari, a hódmezővásárhelyi méregkeverő, aki súlyos beteg, a kórházban fekszik. Feltűnően öregszik. A még nem rég életerős asszony ma már csak rom. Betegsége az ágyhoz köti, de bizik nemcsak abban, hogy felépül, de abban is, hogy kiszabadul. Az emlékezőtehetsége is rohamosan gyöngül. Bizonyos, hogy nem éli túl ezt az esztendőt.

× **A szalmakalap.** (Éjjeli express tudósítás.) Párisban különös háboruskodás folyik mostanában: háboru a czillinder és a szalmakalap között. A vesztes a szalmakalap lett. Ennek a különös háborúnak a színtere a párisi nagyopera, a hol az a kedvezménye a közönségnek, hogy felvonás közben szabad a bemenetük abba a színpadi csarnokba, a hol a szereplő művészeket és művésznőket kosztümjeikben láthatják, beszélgethetnek velük s segíthetnek nekik az unalom elűzésére, a mig a csengető nem jelzi a felvonás kezdetét. Ez kedves párisi szokás s mindenestre irigylésre méltó. A látogatók kötelesek azonban estélyi toilletben megjelenni a foyerben, vagyis frakkban és czilinderben. — A párisi, aki nyáron is frakkban jelenik meg mindenütt este, a hőség napjaiban czilinder helyett szalmakalapot hord. Ez chic s beakarták hozni a divatot a foyerben is. Nehány napilap is szót emelt a szalmakalap érdekében, de az opera direktora — mint jelentik — másként döntött. Kitiltotta a csarnokból a szalmakalapot. Ennek a viszhangja az a kalapháboru, amely most dühöng s első következménye máris sztrájk: sztrájkolnak a közönségbeli urak, akik mindaddig nem akarnak a foyerba menni, amig a kegyetlen direktor vissza nem vonja a határozatát.

× **Öngyilkosság a rendőr szeme láttára.** (Éjjeli express tudósítás.) A bécsi rendőrséget rejtélyes öngyilkosság ügye foglalkoztatja. Vasárnap délután történt a Práter egy elhagyott helyén. Egy jól öltözött negyven-negyvenöt évesnek látszó uriember egy tizenöt éves inasgyereket kézen fogva vezetett a Práteren keresztül, majd lelért a gyalogútra s a bokrok felé fordult, közbe felénken vissza-vissza nézett s ezzel magára vonta a vasárnapi járókelők figyelmét. Viselkedése olyan gyanús volt, hogy többen utána eredtek, hogy megszólítsák. Mikor az idegen észre vette, hogy nyomon követik, kibrántotta revolverét s rálőtt üldözőire. A lövés zajára a rendőr is oda került. Az idegen erre a revolvert halantékának szegezte és a rendőr szemeláttára agyonlőtte magát. Zsebeiben egy sor irás: sem találtak s mint ismeretlen halottat temetik el. Fényképét megküldték a budapesti rendőrségnek is.

INGATLANOK FORGALMA.

Faragó János és neje Nagy Juliánna veszik a debreczeni 2041. sz. jtkvben foglalt mester-utcai 41. sorszámú házat Párcsin Ferencz és társaitól 8100 koronáért.

Losinczy Tamás és neje Kovács Eszter veszik a debreczeni 1236. sz. jtkvben foglalt Homok-utca 81. sz. házat Jóna Sándorné Kocsi Juliánától 2600 koronáért.

Aron Miksa és Fürst Ödön veszik a debreczeni 2541. sz. jtkvben foglalt Arany János-utca 5. sz. házat Szilágyi Imrétől 18,000 koronáért.

Szendrei János veszi a debreczeni 4003. sz. jtkvben 5784. hrsza. foglalt 3 hold 1500 négyszögöl ondódi földet Fehér Jakabné Preharadni Máriától 2500 koronáért.

Lakatos Ferencz és neje Balog Karolina veszik a debreczeni 7485. sz. jtkvben 3888/28. hrsza. foglalt 160 és fél négyszögöl majorsági föld házhelyet Kacz Lajos és társaitól 802 korona 50 fillérért.

Fiák Ferencz és neje Kenedi Erzsébet veszik a debreczeni 7485. sz. jtkvben 3888/45. hrsza. foglalt majorsági föld 160 és fél öl házhelyet Kacz Lajos és társaitól 802 korona 50 fillérért.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folyt.)

Lánczy Kálmán volt a legelégedettebb. Hortoványi Palit pedig a kíváncsiság kezdte gyötörni. Hangosan nem beszélhetett, mert olyan kérdései voltak, amelyeket nem szeretett volna úgy feltenni, hogy Bogáti Béla is meghallja. Suttogva, alig hallható hangon kérdezte hát principálisától:

— Mit teszünk vele?

— Kitünő ötletem van.

— Mégis.

— Olyan helyre visszük, ahol soha senki se talál rá. Rajtuk kívül nem fogja tudni senki, hogy hová lett. Mi pedig nem áruljuk el. Nem is fo.unk tudni róla semmit. Ha számadásra vonnak bennünket, egyszerű ez a felelet: Nem láttuk! Nem tudunk semmit. Majd azt mondjuk, hogy mi a legszebben váltunk el tőle, sőt a közöttünk történt kellemetlen incidens daczára is barátságosan. Még mi alázkodunk meg vele szemben. Jóakarátát, a melyet tanusított, melegen megköszöntük. Bocsánatot kértünk tőle, hogy ellene vétettünk.

— Ez jó lesz principális ur. De hát mégis, meddig fogjuk rejtegetni.

— Ha kell, örökké.

— Milyen esetben bocsátjuk el?

— Ha minden garanciát megkapunk arra, hogy semmi bántódásunk nem lesz s ha előbb Jolán kisasszony hozzád megy feleségül, Bogáti Péterné pedig nekem nyújtja a kezét.

— Kitünő! Kitünő gondolat, kiáltott fel Pali.

Lánczynak figyelmeztetnie kellett Hortoványi Palit, hogy ne engedje elragadtatni magát. Erre csendesült le Pali. De azért nem szűnt meg további kérdezősködésekkel zaklatni a principálisát.

— Igen, de hogy fogunk majd fellépni? Ha mi semmitsem tudunk, vagy akarunk tudni arról, hogy hol van Bogáti Béla, akkor mivel tudunk hatni a Bogáti családra?

Azt csak bizza rám. Egyelőre természetesen nem tudunk semmit, de majd azt fogjuk mondani, hogy bebizonyítjuk, miképen nem vagyunk ellenségei Bogáti Bélának. Befogjuk majd bizonyítani azzal, hogy mi is utána nézünk s kutatunk, hogy a rejtélyes eltűnés nyomára jöjjünk. Egy zer sztán idő-

vel, egy vagy két hónap mulva elmegyek Bogátiék és megmondom, hogy nyomra találtam és nyomra is vezetem őket, ha feltételeimet teljesítik. Akkor aztán előadom a feltételeimet. Légy nyugodt, biztosítalak róla, hogyha először nem is, de rövidesen teljesíteni fogják s akkor miénk a diadal.

— Folyt. köv. —

Vállalati hirdetés sodrony-ágybetétekre.

A debreczeni ev. reform. egyház leánynevelő intézetében az internátus részére szükséges ötvenhat darab sodrony-ágybetét. Az igazgatótanács határozata értelmében felhivatnak a helybeli illetékes vállalkozók, hogy ezen munkára ajánlataikat **f. évi július hó 21-dikének déli 12 órájáig** alulírott igazgatósághoz adják be, ajánlatukhoz valódi nagyságban mintát csatoljanak.

Az ajánlatot tevőknek kötelezni kell magukat arra, hogy:

1. Az ágybetéteket a különböző nagyságu ágyak méretei zerint készítik, hogy mindenik ágybetét a megfelelő ágyba éppen beleilljék.

2. Az 56 darab ágybetétet f. évi augusztus 24-ére a Kossuth-utca 33. sz. alatti felsőbb leányiskolába beküldik, amely napon a munkát az erre felhatalmazott küldöttség megvizsgálja s a megfelelőket átveszi.

3. A munka jóságáért 5 évig jótállást vállalnak s az egyezés útján megállapított s az átvétel után azonnal fizetendő munkabérnek 2 százalékát biztosítékul bennhagyják, mely összeg takarékpénztárba tétetvén le, ennek kamatja a munka elkészítőjéti illeti.

Bővebb felvilágosítást ad naponként 11 és 12 óra közt

az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgatósága.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok ált. ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend. kapható minden gyógyszerüzletben, valamint gyógyszerertáramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Hazzaírt utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatzerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levelbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekezdettik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladó a Széchényi-kert 4 sz. 1073 □ öl föld lakóház és istállósával, részletben is.

Kiadó Rákóczy-utca 60. számú ház, mely áll hat szobából, felső konyha, jó ivóvíz, kerttel. Értekezhetni lehet Pálfi Ferenczel.

Öreg ur ismeretségi körömbe keresem ki kis gazdaságomba segítségemre lenne Czim J. L. postarestante Debreczen.

Fiokos fűszerállványt, esetleg teljes berendezést megvételre keresek. Czim a kiadóhivatalba.

Zwack-féle Uniekum legjobb gyomor erősítő likőr vörös keresztrel kapható Czeglédy és Polgárnál.

Eladó házak:

Péterfia-utca 45. szám.
Arany János-utca 60. szám.
Csapó-utca 31. szám.
Homok utca 124. szám.

Feltételek megtudhatók a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárságánál.

500 liter Sesta kerti bor eladó Péterfia-utca 65. szám alatt.

Modern salon garnitúra és nagy consol tükör alig használt jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

3250 frt. 730 □ öl szőlő új és óskaépületekkel összesen 7 szoba 3 konyha 3 fűskamara stb. teher 1050 frt. Homokkert I. j. 29.

Kőveköző aratógép, Deering féle ideál alig használt, jó állapotban jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Megvételre kerestetik

egy egő zen kis nőgyekerekű srtáfszekér. Czim a kiadóhivatalban.

Új férfi-szabó és ruha tisztító műhely

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Neuländer budapesti-czégtől kiléptem s Piacz u. 42. szám alatt (Biedermann ház) július 1-től

férfi-szabó műhelyt

(ruha tisztítással egybekötve)

rendeztem be, s azt saját nevem alatt tovább vezetem.

Elválllok a leggyorsabbtól a legkényesebb izlésnek megfelelő ruhák elkészítését, átalakítását, ugyezintén, ruhák lordítását, valamint ruhák tisztítását és javítását

a legjutányosabb árban és pontos kiszolgálás mellett.

Szíves pártfogásért esd, tisztelettel,

Pál István,

férfi szabó és ruhatiszító.

Feltűnő eredmény érhető el

a HAJÓS-féle

„Aradi Ibolya-Crème”

használatával, mely pár nap alatt elmulaszt szeptől, májfolt, bibircs, bőrvörösséget és mindegyiket arcztisztítatlanságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!
A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel s díszoklevéllel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 krajczár.

Ibolya crème szappan 35 krajczár Ibolya-hölgy por fehér, rózsza és krém színben 1 darab 60 krajczár. IBOLYA-TEJ (Eau de Violette ee Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!
Bevásárlásnál csakis Hajós-féle Ibolya készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál

Hajós Arpad gyógyszer-tárára és gyógyszerészeti laboratóriuma ARAD, Andrásy-tér 22. sz. Budapesten Török József ur gyógyszer-tárában. Belényes: Erdélyi László, Eleőd: Kocsis József, Székelyhid: Dr. Bukert Mihály, Kis-Marja: Gallasz Frigyes, Nagy-Szalonta: Czajlik György, Tenke: Somogyi Lajos, Sarkad: Kubányi Kálmán
Debreczen: Toth Béla gyógyszer-tárában.

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozok

Guró Lőrincz

kuturó-mester és vállalkozó, ki 16 év. lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czimemre Debreczen Varga-utca 20 ik szám intézendők.

Műfestészethez való

Dr. Schönfeld-féle Düsseldorf

olaj- és akvarel festékek

valamint papir és festő vászon, hozzá való ecsetek csakis

TÉREY JÓZSEF

utóda czégnél,

HATVAN-UTCA 13. SZ.

Kizárólagos festék- és zsiradék-üzletében kapható ugyszintén: carbollenum, kátrány, fedélemes és portland czeмент legjutányosabb árban.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női cipők

Férfi cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkencsőt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtnyi bevásárlásnál franco küldök. Bornyibőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280.
Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 290-300-350.
keztyszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430.
Párisi Sevró cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650.
Sevró lakk keztyszárral cugos v. fűzős . . . 300-350-370.
Lasting cugos seiyem cuggal . . . 240.
Bornyu bőrből sarna vagy botótes lábbeli . . . 240.
Karlsbadi tükör bőrből keztyszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550.
Sárga Bornyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450.
Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek. Nera tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Low Zsigmond és Társa

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

STANDARD

életbiztosító-társaság

Edinburgban, Angolhon.

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 4. Standard-p.

Évi bevétel	31,800,000 kor.
Kiutalt nyereséményrészek	170,000 000 "
Vagyon	249,300,000 "
Halálesetek folytán kifizetve	500,000,000 "

A „STANDARD” kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények. A kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Föltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fönnállás után. Szabad háboru-biztosítás népfölkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. Vezérügynök Schiff Mór Debreczen, Bankpalota.